

ՀՏԴ 37.02(004.45)

Բնֆորմատիկա

Ռազմելա ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ԱրՊՀ, Կիրառական մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի ամբիոնի
ղասախոսe-mail. varustamyan@rambler.ru

Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱրՊՀ, Կիրառական մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի ամբիոնի
ղասախոսe-mail. nkarinka1209@mail.ru

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՆՈՐԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

Հոդվածում քննարկվում է ուսանողակենտրոն ուսուցում իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործընթացի կազմակերպման հարցը: Մասնանշվում է, որ ուսանողը պետք է հայտնվի դասընթացի կենտրոնում, ձգտի ինքնուրույն ձեռք բերել իրեն անհրաժեշտ հարցերի պատասխանները՝ օգտվելով համապատասխան գրականությունից, կարողանա արագ գտնել և վերամշակել իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները: Դրան հասնելու նպատակով ուսուցման ժամանակ անհրաժեշտ է այնպիսի իրավիճակներ ստեղծել, որ ուսանողները յուրօրինակ, նորարարական մոտեցում ցուցաբերեն: Ներկայումս կրթական համակարգում ուսանողների պատրաստման գործընթացում ամենահաջողվածը համարվում է ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդը:

Բանալի բառեր՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, ուսանողակենտրոն ուսուցման, դասախոսակենտրոն ուսուցում, նորարարական մեթոդ, խմբային ուսուցում, ծրագրային ապահովում:

Р.Аветисян, К.Арутюнян**ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ**

В статье обсуждается процесс организации учебного процесса, ориентированного на студента, указывается, что студент должен быть в центре курса, стремясь получить ответы на вопросы, которые ему или ей нужны, используя соответствующую литературу, уметь быстро находить и обрабатывать информацию, в которой он или она нуждается. Для этого необходимо создать ситуации, в которых учащиеся демонстрируют уникальный, инновационный подход. В настоящее время наиболее успешным в процессе подготовки учащихся к образовательной системе является метод интерактивного обучения.

Ключевые слова: информационные технологии, студенто-ориентированное обучение, преподавательско-ориентированное обучение, инновационный метод, групповое обучение, программное

обеспечение.

R.Avetissyan, K.Haroutyunyan

INNOVATIVE TEACHING METHODS

This article discusses the process of organizing a student-centered learning process, points out that the student should be at the center of the course, striving to obtain the answers to the questions he or she needs, using the relevant literature, being able to quickly find and process the information he or she needs. In order to achieve this, it is necessary to create situations for students to show a unique, innovative approach. Currently, the most successful in the process of preparing students for the educational system is the interactive teaching method.

Key words: *information technologies, student-centered learning, teacher-centered learning, innovative method, group learning, software.*

Արդի ժամանակաշրջանում աշխատաշուկայի պահանջներին բավարարող մասնագետ պատրաստելու գործընթացում անընդհատ շեշտադրվում է ուսանողակենտրոն կրթության դերը:

Որակյալ մասնագետներին, որոնք տիրապետում են մասնագիտական հմտություններին և փորձում են առաջադրված խնդիրներին ինքնուրույն լուծումներ տալ, տեղեկատվական տեխնոլոգիաները հնարավորություն են տալիս նորարարական տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ հասնելու լավագույն արդյունքի:

Դասընթացում տեխնիկական միջոցների կիրառումը հնարավորություն է տալիս դասախոսին կիրառելու մի շարք մեխանիզմներ, որոնք ուսումնարանին հնարավորություն կտա ավելի հեշտ յուրացնել դասընթացը: Դասընթացի նախապատրաստման և իրականացման համար լավագույն միջոց են հանդիսանում նորարարական տեխնոլոգիաները: Հիմնական մեթոդական ինստրումենտները նորարարությունները կապված են կրթական ինտերակտիվ մեթոդների կիրառման հետ, որոնց հիմքն է հանդիսանում ստեղծագործական մոտեցումը:

Նորարարական ինտերակտիվ ուսուցումը պետք է կազմակերպվի՝ հաշվի առնելով խմբի բոլոր ուսանողներին առանց բացառության, ընդ որում՝ յուրաքանչյուրը կարող է և պետք է ունենա իր սեփական ներդրումը ի հաշիվ գիտելիքների, գաղափարների և մեթոդների փոխանակման: Նպատակն այն է, որ անհրաժեշտ նյութերը հավասարապես և արդյունավետորեն մատչելի դառնան բոլոր օգտվողներին:

Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների մշակումը ու կրթության մեջ ներդրումը ենթադրում է ծավալուն հետազոտական աշխատանքների իրականացում:

Չնայած դասընթացների կազմակերպման պատասխանատվությունը ամբողջովին կրում է դասախոսը, բայց նա պետք է կառավարի այնպես, որ մի կողմից ուսանողը լինի հիմնական դերակատար, իսկ մյուս կողմից՝ կարողանա ինչ-որ իմաստով պլանավորել և իրականացնել ամբողջ գործընթացի սկիզբը և ավարտը, լինի ուղղորդողի դերում ուսանողակենտրոն ուսուցման ողջ ժամանակահատվածում [1]:

Ուսանողակենտրոն ուսուցման գործընթացը ենթադրում է դասընթացի այնպիսի կառուցվածք, որ ուսանողը ձեռք բերի իր համար ակնկալող վերջնարդյունքները: Դասախոսի կողմից ընտրած դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները պետք է անմիջական կապ ունենան ուսանողի գնահատման մեթոդների հետ, ինչն էլ կնպաստի վերջնարդյունքների ձևավորման գործընթացին:

Դասախոսակենտրոն ուսուցումից անցումը ուսանողակենտրոն ուսուցմանը հնարավորություն կտա դասախոսին հետադարձ կապ ապահովել ուսանողի հետ, կնպաստի ուսանողի ձեռքբերումների բարելավմանը: Ուսանողը պետք է ձգտի ինքնուրույն ձեռք բերել իր հարցերի պատասխանները, սովորի օգտվել գրականությունից, կարողանա արագ գտնել և վերամշակել իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները, քանի որ ներկա տեղեկատվական հասարակությունում ժամանակակից մասնագետներն անընդհատ ստիպված են յուրացնելու նոր գիտելիքներ, իսկ ուսանողակենտրոն ուսուցման առաջանային խնդիրն է պատրաստել ինքնակրթությամբ զբաղվելու ունակ, ստեղծագործող մասնագետ [2]:

Նախկինում կիրառվող մեթոդներից տարբեր մեթոդների և մեխանիզմների կիրառումը ժամանակակից ուսուցման առաջնահերթ պահանջն է: Այդ մեթոդների մեջ իր ուրույն տեղն ունի ուսուցման նորարարական (ինովացիոն) մեթոդը: Նորարարություն հասկացությունը թարգմանաբար անգլերենից նշանակում է «inter» - «փոխադարձ», «act»- «գործել»:

Ինտերակտիվ ուսուցումը ճանաչողական գործընթացի կազմակերպման ձև է, որի ժամանակ անհրաժեշտ է ստեղծել այնպիսի իրավիճակներ, որպեսզի ուսանողները նորարարական մոտեցում ցուցաբերեն տրված խնդիրների լուծմանը, ինչպես նաև նրանց մոտ ձևավորվեն ստեղծագործական մոտեցում ցուցաբերելու ունակություններ, որը ուսուցման տեսանկյունից համարվում է արդյունավետ [3]:

Ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդի ներդրումը ժամանակակից կրթական համակարգում համարվում է ամենահաջողվածն ուսանողների պատրաստման գործընթացում: Մեթոդի գաղափարը ձևավորվել և զարգացել է առաջին վեբ-բրաուզերների և ինտերնետային ցանցի կիրառման զարգացմանը զուգընթաց [4]:

Ուսուցման գործընթացը, որը հիմնված է ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդների վրա, հույժ կարևոր է համագործակցություն ապահովելու ոչ միայն ուսանողների և դասախոսի միջև, այլև ապահովելու ուսանող-ուսանող համագործակցությունը, քանի որ վերջինս կնպաստի խմբային աշխատանքների և պատասխանատվություն կրելու հատկության ձևավորմանը:

Արդի փուլում ինտերակտիվ մեթոդների առաջացումն ու զարգացումը պետք է ապահովի ճանաչողական հետաքրքրությունների և կարողությունների ձևավորում, ստեղծագործական մտածողություն և

ուսուցման համար պետք է առաջարկի նոր մարտահրավերներ՝ ուսումնառողներին տալով ոչ միայն գիտելիքներ, այլ նաև ինքնուրույն մտավոր աշխատանքներ իրականացնելու կարողություններ ու հմտություններ:

Կախված առարկայի առանձնահատկություններից՝ յուրաքանչյուր դասախոս ինքը պետք է ընտրի իր առարկային հարմար ուսուցանման մեթոդը [5]:

Ըստ իս՝ ուսուցման ինտերակտիվ ձևը հանդիսանում է ժամանակակից համալսարանի ուսուցման գործընթացի կատարելագործման ամենակարևոր ուղղությունը, որը թույլ կտա մասնագիտության համար օգտագործվող վերջնարդյունքներին համապատասխան աշխատաշուկայում որակյալ մասնագետ ունենալ:

Գրականություն

1. Բայադյան Հ., Մշակույթ և տեխնոլոգիա, Երևանի պետական համալսարանի հրատարակչություն, 2003:
2. Բայադյան Հ., Տեղեկատվական տեխնոլոգիայի տեղափոխում և մշակութային ինքնություն, Եր., «Տիգրան Մեծ», 2005:
3. Селевко Т. В. Современные образовательные технологии. М., Народное образование, 2008 г.
4. Sardar, Z., Ravetz, J.R., Introduction: Reaping the Technological Whirlwind in Cyberfutures: Culture and Politics on the Infotmation Superhighway, ed.by Sardar, Z., Ravetz, J. R., New York University Press, 1996.
5. Castells, M., The Internet Galaxy: Reflections on the Internet, Business, and Society, Oxford University Press, 2001.

Նոդվածը տպագրության է նրաշխարհում խմբագրական կոլեգիայի անդամ, ֆ.մ.գ.թ. Գ. Հ. Սահակյանը: